

žavi pripadajoči del obrača na poplačevanje dolga 80 milijonov. Temu nasproti pa se je ugovarjalo, da bi delničarji banke, ako se privilegij ne podaljša, temveč banka likvidira, dobili še mnogo več čistega, prostega kapitala, kakor pa onega, ki je primeren letnim obrestom 42 gld., to je 7%, od nominalne vrednosti delnice, kar tudi uže sedanji kurs delnic priča, ki je nad 850 gold.

V razpravi sami sprožil je to vprašanje dr. Herbst, vendar ne resno, zato, ker imajo pristaši njegove stranke mnogo delnic, v zbornici sami poprijel se je tega vprašanja Derschatta, prej ud nemškega kluba, ter je predlagal, da se obresti znižajo na 6%; pristaši Herbstovi zavoljo lepšega niso nasprotovali temu predlogu, da bi se jim ne mogel očitati kapitalizem, in tako je prišlo, da v trenutku, ko desnica ni mislila, da bi se mogla skleniti še katera pogodbi neugodna prememba — proti resnični volji nemško-avstrijske stranke — dobi predlog Derschattov večino 4 glasov.

Najlepše označilo je to glasovanje pristaše Herbstove. Komaj dan prej (v torek 15. marca) izjavil je Schar Schmid z veliko samozavestjo, da bode nemško-avstrijski klub glasoval proti mnogojezikovnim napisu na bankovcih, akoravno se temu načeloma ne protivi, in akoravno je finančni minister izjavil, da bode vladal tudi brez Nemcev, ampak stranka glasovala bo za vladin predlog gledé na korist države, ker nočejo staviti nikakoršnih zaprek, s katerimi bi se zadržaval sklep pogodbe z Ogersko.

V tej izjavi vstopili so se tedaj Herbstovi pristaši na visoke „cokle državne stranke“. — Rešili so Avstrijo prek svojeglavnostjo Čehov, Slovencev, Hrvatov in drugih, ki se držé načela narodne enakopravnosti.

Toda ni minulo 24 ur in uže so pozabili levičarji svojo „državno-rešilno“ vlogo in glasovali so vsi brez izjeme za predlog Derschattov, kateri bo prav tako zavlekel sklep pogodbe, kakor „mногоjezikovni napis“ bankovcev: to pa tudi očitno kaže, da levičarjem ni mar za državo, ne mar za naglo dognanje pogodbe z Ogersko, ne za pravičnost proti narodom, ampak zmiraj in povsod samo le za-se in za nemštvo nad vse.

Najživahnejša bila je se ve da razprava pri predlogu manjšine gledé mnogojezičnosti napisa na bankovcih. Ta predlog podpisali so vsi člani velikega odseka za pogodbo iz českega kluba, Rusin Ozarkijevič, dr. Poklukar in dr. vitez Tonkli. V zbornici zagovarjal se je predlog živahno, akoravno je bilo uže naprej gotovo, da ostane v manjšini. Da mu bode vsa levica nasprotna, bilo je naprej gotovo, ker ona bi najrajše videla pri nas nemščino na takem mestu, kakoršnega zavzima madjarščina na Ogerskem. — O poljskem klubu bilo je uže tudi iz odseka znano, da v svoji celoti ne bode za-nj, in ako bi se bili Čehom in Slovencem pridružili tudi vsi Lahi, Tirolci in Bukovinci, bi še zmiraj ne bili dospeli do večine, ako bi se bila tudi odstranila polovica galiških poslancev.

Nihče si tedaj pri teh razmerah ni prižadeval posebno, skupaj zbobnati vse poslance naše, ker stališče naše izrečeno je bilo jasno opisano, ali glasuje za-nj 5

poslancev več ali manj, to načeloma ne odločuje. Eno pa upamo, da se je vsikakor s tem postopanjem doseglo: Vlada bo namreč za prihodnje prepričana, da mora v takih vprašanjih drugače postopati, in pa tudi Ogrom bo to odločen migljaj, da mi ne bomo trpeli in nosili onega tlačanstva, kakoršnega si je hoté-nehoté naložila levica zbornice pri svojih različnih razpravah ž njo, po katerih smo prevzeli mi skoraj vsa bremena, Ogerska vse merodajne pravice v državi.

Omeniti je še izjave dr. Riegerjeve, katero je storil v petek med tretjim branjem tega predloga. Moško in odločno je izrekel, da obžaluje sklep vlade, po katerem naj ostanejo bankovci samo nemško-madjarški, obžaluje, da se je pri tem vprašanji vlada pokazala tako malo krepka, ker pa se nadeja, da vlada ne bo pri nobeni priliki več zatajujoča svoj lastni program žalila večine avstrijskih nenemških-nemadjarških narodov, in da bode pokazala večjo krepost pri reševanju družih važnih gospodarskih vprašanj z Ogersko, bode česki klub v tretjem branji vendar glasoval za bankino pogodbo.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Izredna spomlad. Sušec ima sicer od nekdanj „zavihan rep“, toda tako ga uže zdavnej ni vihal, kakor letos. Sicer padal je sneg, nastala je zima, vsa narava prejela je Božični obraz in človek bitel je maneč si roke za gorko peč, toda taka spomladanska zima ni nikdar trajala več kot 5—6 ur, potem pa je zopet posijalo gorko solnce in v eni uri zginil je sneg z mrazom in vso zimo vred.

Drugače bilo je letos: Snežilo je 4—5 dni zaporedoma, pihala je mrzla burja in nanašala je nad meter debelo prav oni suh, droban sneg, zapadenec, ki je navaden sred največje zime. — Pa je tudi zapadel tako, kakor v najhujših zimah ne.

Ni sicer čuda, ako se na kraški progi južne železnice zavolj snega promet ustavi, ker preseki v pusto skalovje so kakor nalašč napravljeni za zamete, tudi se je pripetilo, da se je po kakoršni koli nezgodi telegrafiška zveza za nekaj ur pretrgala. Toda odkar imamo tri železnične zveze z Trstom, vrh tega zvezo po morji, se še ni pripetilo, da bi bile vse te zveze in to za več dni popolnoma pretrgane, kakor se je to sedaj zgodilo. Vsled zametov na Krasu, ki so tunele krog Ležeč skoraj po vsem napolnili s snegom in ledom in polomili večino telegrafiških drogov, in enako zavolj zametov med Vidmom in Trebižem, med Gorico in Trstom, med Reko in Šentpetrom, med Karlovcem in Reko, bil je Trst od ponedeljka do petka minulega tedna popolnoma osamljen, zveza na vse strani pretrgana, niti telegramov ni bilo moč spečati tje ali nazaj. Pošta s Trsta in v Trst zastala je na vseh stranéh, blago pa še toliko bolj. Najprej odprla se je proga med Trstom in Gorico, od koder je telegrafiški urad začel odpošiljati telegrame s Trsta in v Trst, potem odprl se je železniški promet s Trebiža na Videm in Gorico, koj drugi dan dne 18. marca pa

tudi uže omejen promet z Ljubljano v Trst. — Radi priznamo, da se tudi v najhujši zimi redko kedaj in le za nekaj ur primeri taka izredna vremenska zapreka splošnemu prometu, kakor se je to zgodilo sedaj, nasproti pa tudi vsak previdi, da ste južna kraška in pa ogerska reška železnica kakor nalašč pripravljeni za zamete, in zato se nam zdi, da bode država tako ali tako tem bolj morala misliti na lastno neposredno zvezo med Ljubljano in Divačo, ker bi znal ljubljanski močvir in pa borovniški velikanski most pri drugi priliki napraviti živahnemu prometu s Trstom še večje zapreke. To pa bi bila vendar uže največja neprilika, ako bi morali, recimo celo za čas vojske, namestovati to zvezo z ono čez Karlovec na Reko-Št. Peter ali pa celó čez Trbiž, Videm-Kormin.

— Oton grof Dürkheim, ki je znan tudi v naših kmetijskih krogih kot izgleden pospešitelj mlekarških izdelkov, izrekoma iz zadnje razstave v Trstu, umrl je za pljučnico dne 21. t. m. na grajščini Hagenberg na Gornjeavstrijskem, še le 54 let star.

— Nov krški škof dr. Kahn mudil se je včeraj in predvčerajšnjim nazaj gredé s Solnograda, kjer je bil za škofa posvečen, na Dunaji, in imeli so nekateri naših domačinov priliko, občevati z njim. Tem nasproti izjavil se je škof, da se je slovenščine učil uže v mladih letih in upa, da se je bode sedaj naučil prav kmalu. Sploh vsak hvali novega škofa, kdor je imel priliko, občevati z njim.

— Javno predavanje. V nedeljo 27. dan t. m. ob 11. uri dopoldne bode gospod gimn. prof. Ivan Šubic na prošnjo mestnega vodovodnega odseka v redutni dvorani predaval o vodi, njenih svojstvih in nje pomenu za človeško zdravje, potem o važnosti vodovodov v občé in posebno o nameravanem vodovodu za ljubljansko mesto.

— C. kr. deželna vlada dala je dne 11. marca l. 1887 Edvardu Fuxu, poštarju v Metliki, dopustilo za občasno (periodno) prevažanje ljudi za črto Metlika-Rudolfovo.

— Umrl je g. W. Grundner, bivši posestnik tovarne za izdelovanje papirja v Medvodah dne 18. t. m. v 87. letu svoje starosti. — V Opatiji pa je umrl še le 35 let star poštni uradnik O. Čelešnik.

— Volilni shodi za ljubljanske mestne volitve odločili so za dopolnilne volitve sledeče gospode kandidate: Za III. volilni razred: Dolenc Oroslov, svečar in hišni posestnik; Noli Srečko, kleparski mojster; Tomšič Ivan, učitelj na c. kr. vadnici; Valentinčič Ignacij, zastopnik zavarovalnega društva in hišni posestnik; Železnikar Ivan, vrednik. — Za II. razred, kateri voli torek 29. marca: Benedikt Josip, hišni posestnik; Gogala Ivan, c. kr. notar; Hrasky Vladimir, deželni inženir; dr. Tavčar Ivan, advokat; Zitterer Matija vitez de Cavallchina, c. kr. stotnik. — Za I. razred, kateri voli četrtek 31. marca: dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, primarij dež. bolnišnice in hišni posestnik; Petričič Vaso, trgovec in hišni posestnik.

— (O dopolnjevalni volitvi odbornikov v „Matico Slovensko“.) Da se glasovi ne cepijo po nepotrebno, na-

svetovali so — kakor pri drugih družbah — tudi pri „Matici“ nekateri družniki, kateri odborniki naj se volijo letos. Po §. 12. društvenih pravil smejo izstopivši biti zopet voljeni. Umrla sta v tem času odbornika Raič Božidar pa Erjavec Franjo, odpovedala sta se gospoda Ivan Hribar pa Andrej Marušič zarad obilnih lastnih opravil, drugi so po žrebu prišli na vrsto. Gledé na to, da ima „Matica“ odbornike izvedene v raznih strokah ter po raznih mestih, svetuje se po odsekovem dogovoru, naj se o prihodnjem XXII. rednem velikem zboru dne 13. aprila t. l. za odbornike „Matici Slovenski“ soglasno volijo ti-le gospodje: Flis Janez, semeniški spirituval, Kržič Anton, katehet v nunskih šolah, Levec Franc, profesor na realki, Robič Luka, deželni poslanec in bivši davk. nadzornik, dr. Požar Lovro in Šubic Ivan, gimnazijska učitelja v Ljubljani; dr. Gregorčič Anton, bogoslovni profesor in deželni poslanec v Gorici (na mesto čast. kan. And. Marušiča), Hubad Franc, profesor v Gradcu, Wiesthaler Franc, gimnazijski ravnatelj v Kranju in Senekovič Andrej, gimnazijski ravnatelj v Novem Mestu. — Pravico voliti imajo udje vsi — ustanovniki in letniki, da le vsak podpiše svoje ime na poseben list — ali njih več skupaj — ter se volilni listki pošljejo odboru „Slovenske Matice“ do 13. aprila pred zborovim sklepom. — Kar raste, šuma ne dela, pisali smo o tej priliki lansko leto; nismo pa mislili na kako tajno tekmovanje. Kadar se voli v „Matico“, godí naj se očitno, in ako je potreba, svobodno naj se oglasi javno tudi drugi zvon, da se pokaže resnica in da se vzajemno storí, kar ima biti na čast in na korist „Matici Slovenski“!

— Kmetijsko potovalno predavanje ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo popoldne 27. t. m. po cerkvenem pravilu na Dobrovi.

— Tat Abraham Diamant, katerega je deželna sodnija obsodila na 9 let težke ječe, vložil je zoper to obsodbo pritožbo ničevosti, ker gospa pl. Gariboldijeva ni osebno prišla h konečni obravnavi in ker ni prisegla, kolika škoda jo je prizadela vsled tatvine njegove. — Videti je, da bi bil Diamant svojo bivšo gospodinjo rad sramotal pred občinstvom.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Sredi minulega tedna odpeljal se je cesarjevič Rudolf v Berlin, da se v imenu našega cesarskega dvora vdeleži svečanosti, ki se vršé povodom dopolnjenega 90. leta nemškega cesarja Viljelma, in da izreče čestitanje v imenu cesarjevem. — Minister vnanjih zadev grof Kalnoky podal se je v soboto v Budapešt k cesarju. Ravno ta dan vrnila se je tje tudi cesarica naša, ki se nekoliko dni kasneje poda v kopelo Mehadija, kjer ostane nekaj tednov. — V soboto zborovala je (ker sv. Jožef na Nižeavstrijskem ni praznik) gosposka zbornica ter pritrdila trgovinski in carinski pogodbi z Ogersko po sklepih zbornice poslancev. Ravno ta dan zborovala je avstrijska kvotna deputacija, enako tudi v ponedeljek večer ob 7. uri. — Kolikor se čuje,